

تعیین اثربخشی مداخله‌ی آموزشی پذیرش مبتنی بر تعهد غنی شده با شفقت به روش گروه- درمانی بر «تنظیم هیجان، دلدگی زناشویی، مثبت‌نگری و الگوهای ارتباطی بین زوجین»

مطالعه موردی: زنان دارای همسر معتاد در استان یزد

محمد هادی یاراحمدی^۱، نسیم جاویدی پور^۲

۱ کارشناسی ارشد علوم اجتماعی، مدرس دانشگاه پیام نور

۲ کارشناسی ارشد مدیریت، موسسه پژوهش خانه بهار. شهر مهریز. استان یزد

چکیده:

پدیده‌ی اعتیاد در خانواده، علاوه بر این که تأثیرات مخرب بر فرد معتاد، بیشترین آسیب را متحمل همسر وی می‌نماید و این آسیب‌ها گاه آنقدر عمیق می‌شود که همسر از نظر متغیرهای روانی در معرض تهدید قرار می‌گیرد، به همین روی پژوهش حاضر با هدف تعیین اثربخشی مداخله‌ی آموزشی پذیرش مبتنی بر تعهد غنی‌شده با شفقت به روش گروه‌درمانی بر «تنظیم هیجان، دلدگی زناشویی، مثبت‌نگری و الگوهای ارتباطی بین زوجین» انجام شده است. روش تحقیق نیمه‌آزمایشی با طرح پیش‌آزمون و پس‌آزمون همراه با گروه کنترل بود. جامعه‌ی آماری را زنان دارای همسر معتاد استان یزد تشکیل دادند؛ و به منظور انجام تحقیق یک گروه ۳۰ نفری با روش دردسترس انتخاب‌شده و در قالب دو گروه ۱۵ نفری آزمایش و کنترل دسته‌بندی شدند. سپس مداخلات آموزشی برای گروه آزمایش طی ۱۰ جلسه ۶۰ دقیقه‌ای اجرا شد. پیش از آغاز دوره آموزشی، از هر دو گروه پیش‌آزمون (Pe.t) و در انتهای دوره آموزشی نیز به طور همزمان از هر دو گروه پس-آزمون (Po.t) به عمل آمده است. ابزار گردآوری داده‌ها، مقیاس استاندارد تنظیم‌شناختی هیجان (CERQ) گارنفسکی و کرایچ (۲۰۰۶)، مثبت‌اندیشی اینگرام و وینیسکی (۱۹۸۸)، دلدگی زناشویی پانیز (۲۰۰۳) و الگوهای ارتباطی زوجین کریستنسن و سولاوی (۱۹۸۴) بود، و داده‌ها با استفاده از آماره تحلیل کواریانس در نرم‌افزار SPSS مورد پردازش و تحلیل قرار گرفت. بر اساس یافته‌ها ۵۳/۷ درصد از کواریانس نمرات پس‌آزمون «مثبت‌اندیشی»، ۴۱/۲ درصد از کواریانس نمرات «راهردهای سازش نیافته»، ۳۷/۳ درصد از کواریانس نمرات «راهردهای سازش یافته»، ۲۵/۴ درصد از کواریانس نمرات «الگوهای ارتباطی»، و ۲۰/۶ درصد از کواریانس نمرات «دلدگی زناشویی» زنان دارای همسر معتاد ناشی از تأثیر «آموزش مبتنی بر پذیرش و تعهد غنی‌شده با شفقت» بوده است و مداخله‌ی آموزشی منجر به ارتقای مثبت‌اندیشی، راهبردهای سازش یافته، و بهبود الگوهای ارتباطی زوجین و نیز کاهش راهبردهای سازش نیافته و دلدگی زناشویی شده است. بنابراین، در مداخلات مربوط به خانواده‌درمانی در حوزه اعتیاد، بهتر است به رویکرد پذیرش مبتنی بر تعهد غنی‌شده با شفقت توجه بیشتری شود. **واژه‌های کلیدی:** تنظیم هیجان، دلدگی زناشویی، مثبت‌نگری، الگوهای ارتباطی زوجین، پذیرش مبتنی بر تعهد، شفقت.